

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15
CELOLETNO DIN 60 / ZA INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTINO / OGLASI PO CENIKV / POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 1

RAČUN POŠT. HRANILNICE 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TISKARNI
ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO
ANONIMNI DOPISI SE NE PRIOBČV
JEJO / POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

TELEFON ŠTEV. 2906

Orjunaši!

Orjuna v ljubljanski oblasti nikdar ni bila v tako težkem položaju kakor je danes. Nahajoča se v borbi proti 40mil. narodu, ki razpolaga z izborna organizacijo fašizma in vsemi sredstvi, razpuščena od državnih oblasti, je odkrila izdajice v svojih lastnih vrstah. Ti zadnji so vlili v zadnjem času strup nezaupanja med sicer dobro članstvo, da tako potom zahrbtnega, tajnega intrigantstva razkrojijo naše prečiščene vrste. Vodstvo se tega rovarjenja dobro zaveda, ono je trdno odločeno vztrajati na svoji ravno začrtani poti. Nikdar ni bilo Vaše moralne podpore bolj potrebno kakor danes. Pozivljam Vas, da ga podprete z vsemi silami ter povsod in ob vsaki priliki že v kali zatrete vse ogabne intrige škodljivcev naše Ideje. Strnite svoje vrste zopet z zupanjem v svoje voditelje in Orjuna bo kmalu vstala prerojena na bojnem polju za Nacijo!

MARKO
 V. Č.

Gospodu generalnemu konzulu Marchese Gavottiju.

V 23. številki »Jutra« z dne 27. jan. 1928 ste blagovolili plemeniti g. konzul objaviti z ozirom na naš uvodnik v 5. številki Orjuna sledeče pojasnilo:

Od italijanskega generalnega konzulata smo prejeli z ozirom na včerajšnje, tudi v »Jutru« posneto poročilo »Orjuna« o italijanski špijonaži v Ljubljani naslednji odgovor:

1. Stiki, ki jih je imel g. Egidij Peric s tem konzulatom, obstoje edino v njegovi ponovni zahtevi, da se mu izda vizum za potovanje v Italijo, kar sem pa doslej vedno odklonil, ker mi je bilo na podlagi poizvedb znano, da je bil g. Egidij Peric pristaš Orjuna. Po včerajšnjih dogodkih, kojih odmev sem slišal, moram biti vsekakor mnenja, da Peric ni več pristaš Orjuna. Zaradi tega in ker drugih zadržkov ni, bom brez nadaljnega dal pooblastilo za izdajo vizuma v slučaju, ako bi imenovani ponovil svojo prošnjo.

2. Absolutno neresnično in fantastično je, da bi bil dobival kr. italijanski generalni konzulat od orjunaških konfidentov poročila vojaškega značaja, in je tudi neresnično in fantastično, da bi bil konzulat kdaj dobil in oddal naprej poročila glede tisoč komitov, ki naj bi se bili napotili v Italijo pod poveljstvom nekoga Koste Pečanca, o katerem — odkrito povedano — nisem nikdar slišal, dokler nisem čital tega imena v predmetnem članku.

3. Ako se je moral konzulat v gotovih posebnih okoliščinah pečati z ljubljansko Orjuno, je bilo to edino, kadar je bil primoran k obrambi

proti številnim, prozorčnim, vendar moglem, moralnim in dejanskim napadom navedene ljubljanske Orjune. Vendar sem to storil vedno na način, ki ga mora vsak dober jugosloven brezpogojno in popolnoma odobravati.

V Ljubljani, 26. januarja
 Kr. gen. konzul Italije: **Gavotti** l. r.

Dovolite nam g. konzul, da danes na zgoraj izneseno pripomnimo nekoliko besedi. Kar se tiče prve točke Vaše izjave se danes ne moremo spuščati v nobeno razpravo in sicer iz enostavnega vzroka, ker je g. Egidij Peric v sodnijski preiskavi. Mi smo iznesli očitke in moramo čakati, da jih sodišče preišče, ker edino ono je kompetentno, da izreče končno sodbo. Iz tega razloga torej prehajamo takoj na drugo točko Vaše izjave.

Zelo nerazumljivo se nam zdi, da ste mogli, blagorodni g. konzul, tako hitro pozabiti na komitaše in njihovega vojvodo **Kosto Pečanca**, ko Vas je vendar Vaš zaupnik Giuseppe Gaberšček tako dobro in izčrpno informiral o njih. Saj je to skoraj nerazumljivo. Toda na svetu je vse mogoče, posebno pa pri prevelikih obremenitvah z delom. Da pa Vam oživimo spomin, kakor tudi da svetu in predvsem Vam **Marchese** dokažemo, da smo mi resnično trdili in ne Vi v Vaši izjavi, si usojamo danes z Vašim dovoljenjem objaviti dokument, ki smo ga imeli čast brez Vašega dovoljenja, za kar Vas prosimo oprostjenja, dobiti v Vaši lastni pisarni. Ta dokument glasi kakor sledi:

M. V. S. N. comando della VI zona.
 Ufficio politico
 No 578/P di prot.

Trieste li 7 aprile 1927.
 Anno V.

Oggetto: comitaggi serbi verso il confine Italo-Jugoslavo.
 Al comando generale — Ufficio politico
 Al comando del corpo d'armata UFF. IVE.
 Al console generale d'Italia
 Alla regia prefettura — gabinetto

Roma.
 Trieste.
 Lubiana.
 Trieste.

In merito alla segnalazione avuta dal consolato italiano di Lubiana dell'arrivo di comitaggi serbi nella linea di confine da informazioni assunte presso persone provenienti d'oltre confine e ferrovieri jugoslavi, risulterebbe effettivamente che all'inizio della vertenza Italo-Jugoslava siano stati concentrati dei comitaggi sulla linea di frontiera. Essi non sarebbero stati però nel numero segnalato dal suddetto telegramma (2000 uomini) bensì circa cinquecento, sparsi nei vari paesi immediatamente retrostanti alla frontiera, ed in modo speciale a Rakek e Longatico.

Comandante generale dei comitaggi serbi sarebbe stato 1° Voivoda il duce Costa Pecianaz ed essi sarebbero stati ritirati verso la fine di marzo.

La notizia di cui sopra si dà con riserva, dato che non è stato possibile farla controllare sul posto da un nostro incaricato.

Credessi opportuno fornire i seguenti schiarimenti circa la gerarchia dei comitaggi.

Il comandante di parecchi comitaggi (più bande) assume il titolo di 1° Voivoda.

Il comandante di una banda di comitaggi si chiama Voivoda semplicemente, ed i luogotenente (quando la banda si divide in reparti minori) cetniche.

Il luogotenente generale
 comandante
 Monesi.

M. V. S. N. (Prostovoljna milica za nacionalno varnost) komanda VI. cone
 Politični urad
 Nr. 578/P di prot.

Trst 7. aprila 1927.
 Leto V.

Predmet: srbski komiti na italo-jugoslovenski meji.

Generalni komandi — Politični urad
 Komandi armijskega korpusa Uff. IVE
 Generalnemu konzulatu Italije
 Kr. prefekturi — kabinet

Rim.
 Trst.
 Ljubljana.
 Trst.

Po zasluzi obvestil, dobljenih od italijanskega konzulata v Ljubljani o prihodu srbskih komitov na mejo, po informacijah, dobljenih od oseb pristojnih preko meje in od jugoslovenskih železničarjev sledi, da so se pričetkom italijansko jugoslov. spora faktično koncentrirali komiti na obmejni liniji.

Oni niso bili v toliki množini kakor javlja gorj navedeni brzozjav (2000 ljudi) ampak približno petsto ljudi, razdeljenih na raznih mestih takoj izza meje, posebno še na Rakeku in v Logatcu.

Vrhovni komandant teh srbskih komitov je bil vojvoda-duče Kosta Pečanac in so se isti povlekli koncem marca.

To vest treba sprejeti z rezervo, ker je ni bilo mogoče od naših kontrolirati na licu mesta.

Mislim, da je potrebno podati sledeča objasnenja v pogledu ustroja komitov.

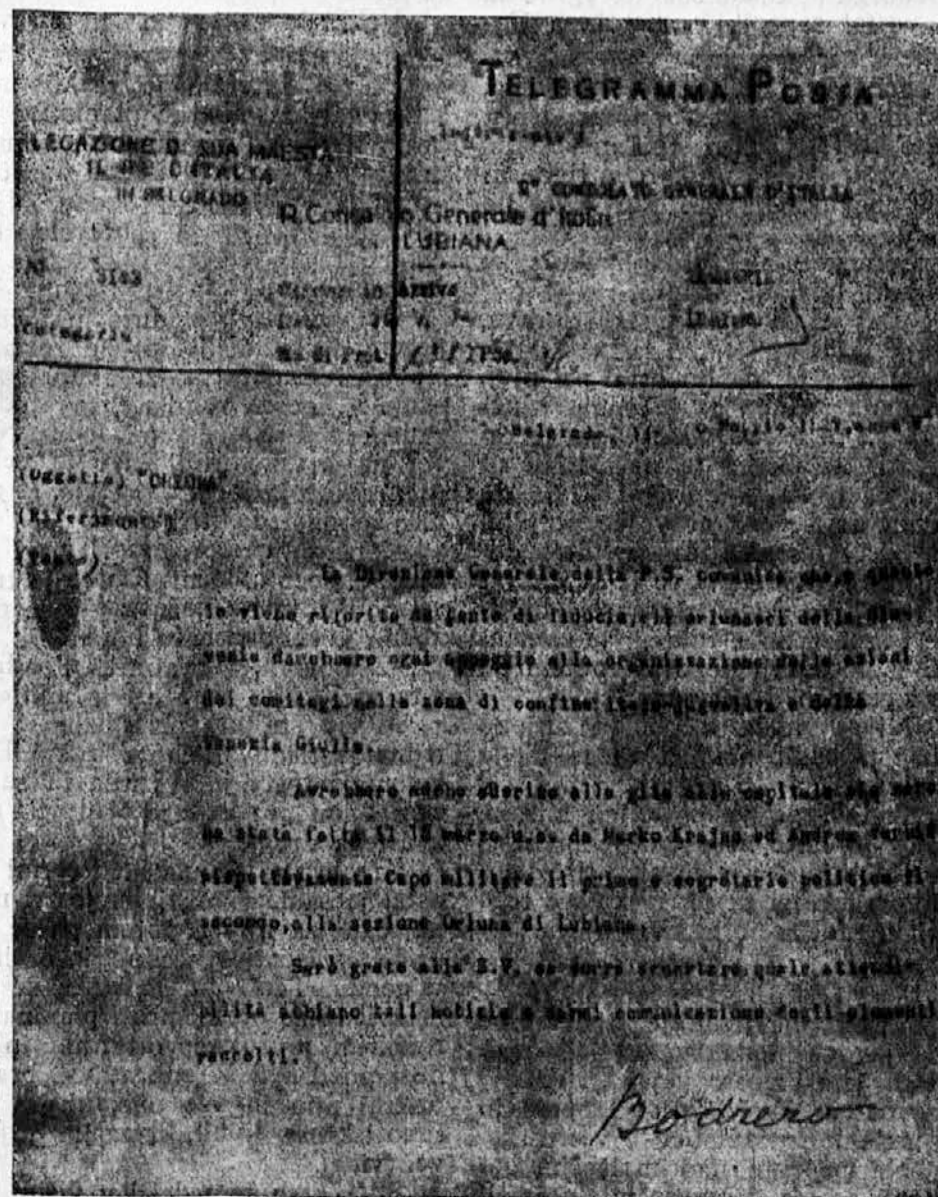
Komandant več komitov (nekoliko čet) zove se vojvoda.

Komandant ene bande komitašev zove se obični vojvoda in namestnik (kadar se banda razdeli v manjše oddelke) četnika.

Komandant cone
 general
 Monesi.

Telegram, ki ga omenja g. Monesi ste vi gospod konzul poslali dne 16. marca pod Nr. 1272 A I. na znanje ministrstvo v Rim in italijansko poslaništvo v Beograd. To je ravno ono poročilo, ki Vam ga je prinesel dne 10. in 12. marca, danes v našem listu na drugem mestu omenjeni, Josip Gaberšček in za katerega ste mu Vi plačali 450 Din. To poročilo pa je obenem tista raca, ki jo je dobri naš tajnik Andrej Verbič obesil na nos omenjenemu Gaberščku in takoj na žalost tudi Vam, spoštovani g. konzul. Naši zaupniki so to raco še svežo smejo se izvleklji iz Vaše mize, jo fotografirali in tako dobili jasen dokaz, da je Gaberšček

Vaš konfident. Mi se čudimo, da ste Vi, ki razpolagate z veliko rutino, mogli nasesti tako smešni, za vsakega Ljubljančana nesmiselni izmišljotini. Še več! Vi, izkušen, star diplomat, ste jo vzeli kot čisto zlato in jo poslali svojim najvišjim predstojnikom, ki so se šele po vznemirjenju celega Primorja imeli priliko prepričati, kako slabo so bili informirani. Pa še dolgo potem so strašili ti divji srbski komitaši po možganih italijanskih predstavnikov. Da je temu tako, nam dokazuje priloženi dokument, ki smo bili tako drzni izposoditi si ga po naših zaupnikih za kratak čas iz Vaše mize.

Generalnemu konzulatu

Ljubljana
 Zagreb

Beograd 8. maja 1927.

V. leto

Generalna direkcija javne varnosti javlja, da je zvedela po poročilih zaupnih virov, da bodo Orjunaši Slovenije dali vsako podporo za organiziranje akcij komitašev v obmejnem pasu Italije-Jugoslavije in v Veneciji-Juliji.

Oni so tudi pristali na potovanje v prestolico, ki se je baje vršilo, 15. marca t. l. po Marku Kranjcu in Andreju Verbiču, prvi vojaški poveljnik, drugi politični tajnik ljubljanske Orjune, Vam bom zelo hvaležen, če me bode obvestili v koliko odgovarjajo te vesti resnici in, da me bode obvestili o stvarih, ki ste jih poizvedeli.

Bodrero.

Pa tudi to poročilo je brez vsake podlage, ker naša organizacija niti je imela, še manj pa kdaj iskala pomoči pri obmejnih komitaših iz enostavnega razloga, ker teh na meji sploh ni, kar je vsakomur znano, kakor pravimo v Ljubljani celo stari Bončarci. Vam je danes seveda tudi gotovo znano, da se nahajajo na meji naši dobri graničarji, ki pa so državni organi, skrajno vestni pri izvrševanju svojih dolžnosti in ki pri tem delu ne poznajo nobenih šal.

Ne moremo sicer presoditi, če se privatno detektivstvo slaže z dostojanstvom legacije njegovega veličanstva kralja Italije v Beogradu, vendar pa se čutimo visoko počaščenim, da se sam predstavnik te legacije, njegova ekscelencija gen. Bodrero zanima za pota naših voditeljev. Pa tudi tukaj je bila njegova signorija krivo informirana, ker naš Marko ni bil nikdar skupno z Verbičem v Beogradu, kar naj blagovoli vzeti na znanje in po svoji shodnosti temeljito preiskati, da se ustanovi, kdo je bil tako slab informator.

Da ste pa bili tako slabo informirani je predvsem krivo dejstvo, ker ste se obračali za informacijo na različnih desperadose, ki so se z različnimi izmišljenimi senzacijami skušali pri Vas napraviti Važne, da so tako lažje prišli do denarja in si našitili krulečje žledec. Mi dobro vemo, koliko Vam je na tem ležeče, da se ustvari znosno razmerje med obema sosednjima narodima. Toda tu ste se morali obrniti na ugledne ljudi poštenjake, ki bi Vam odkrito povedali, kaj je resnica, ne pa na take sumljive elemente. Če bi bili ob svojem prihodu to storili, bi nam lahko pomagali ustvariti znosljivejšo atmosfero v Primorju, ker le preko te gre pot za Vaše konacionalne v Jugoslavijo. S špijonažo, črno knjigo, škanjacijami ljudi, čez katere ste dobili informacije od tako sumljivih elementov se ne prigravlja prijateljstva. Mi smo bili z Nemci v veliko večjem sovrastvu kakor z Italijani, kar Vam lahko potrdi Pivkov bataljon, pa smo brez richusovega olja požiganja, ubijanja itd., kljub Koroške naši pošteni modus vivendi. Tudi z Italijani bi bilo to mogoče, toda prevzetnost in domišljavost je Vašemu narodu očitno zasenčila oči.

Tako vidite, smo Vam danes, spoštovani gospod marchese, dokazali eno neresničnost Vaše cenjene izjave. Mi smo pri tem na žalost morali biti nekoliko indiskretni, toda brez tega ni mogoče. Priznamo, da ni baš gentlemensko brskati po tujih pisanih mizah, toda v diplomaciji je vse dopustno, saj Vam je gotovo znano, kako je baš Vaš konacional med vojno vdrl v Zürichu v nemško-avstrijsko zastopstvo, tam pobral kar je mogel in si s tem činom stekel nevenljivih zaslug za svojo domovino.

Mi smo danes posvetili tej zadevi dovolj prostora v našem listu. Prihodnjič bomo tako svobodni, da bomo dokazali, kako so tudi druge Vaše trditve neresnične. Resnici na

Krivicca.

Ob priliki požara kinematografa v beogradskem hotelu »Paris« je nastala med gosti velika panika. Vsak je skušal rešiti, kar je mogel, mnogi pa so v strahu za svoje življenje bežali na cesto v nočnih oblekah in sracjah, kjer jim je prebivalstvo oskrbelo najpotrebnejše. Med temi begunci se je nahajal, kot poročajo beogradske novine, tudi neki aktivni minister kraljevine SHS, katerega se je, od strahu napol mrtva oklepala nežna dama v — negližeju.

Beogradske novine, ki vedo za časa vladne krize točno opisati vsako minuto ministrovega dneva, so popolnoma neinformirane na kakšen način je prišel g. minister v obem beogradske krasotice. Ker pa v Beogradu tudi ne manjka hudobnih jezikov, se je kmalu šušljalo po celnem mestu, da je ta in ta videl visokega gospoda, kako je šel par ur pred požarom v hotel v spremstvu

iste dame, samo da je bila oblečena. Drugi viri — in ti se mi zde mnogo bolj verodostojni, pa to odločno zanikajo. Oni trde, da bo g. minister kmalu opustil svoj dosedanja resort ter prevzame nanovo snujejoče se ministrstvo požarne brambе. Pravijo, da je to edini stan v Jugoslaviji, kjer se ni bilo čuti o korupciji, kar pa za našo državo absolutno ni dostojno in ga je treba takoj reorganizirati.

Ker pa se pri nas pričakuje v bližnji bodočnosti tudi za ministre hude čase, to se pravi, da bo moral g. minister vseeno imeti nekaj pojma o svoji stroki, je povsem razumljivo, da je g. minister izbral priložnost, da si pridobi kvalifikacijo za portfelj ministra požarne brambе.

Kratko in malo, gospod minister je z ozirom na svojo bodočnost skočil v ogenj ter pričel z reševalnim delom.

Ni pa še končno javno rečeno, da bi skočil ravno vsled svoje bodočnosti v ogenj.

Vsak dan imamo doprinešene dokaze, kako skrbne naši državni krmarji za javni blagor. Če presodim samo akcijo, s katero so bili na mah rešeni Hercegovci in Črnogorci grozečega pogina, mora vsak pošteni priznati, da imajo gospodje res čut odgovornosti in ljubezen do bližnjega.

Zakaj bi torej potem ravno ta gospod minister skočil v ogenj iz — pravzaprav sebičnih razlogov. Zame stoji kot pribito, da je ravnal nesebično. In tu se prične krivicca!

Tako dejanje bi se ne smelo smatrati za tako brezpomembno in pisati o njem tako površno, kot so storile to beogradske novine. Zagrebške »Koprive« so to stvar mnogo bolj razumele ter ovekovečile g. ministra, čeprav po svoje.

V Italiji bi se na primer takšen dogodek na dolgo in široko popisal v vseh novinah. Tam razumejo vzgojo naroda in če g. Mussolini enkrat krmí svojega leva, se to takoj fotografira za novine in v čitanke se

napiše berilni sestavek, da se mladi Italijančki uče ljubezni do živali, spoznajo pravo junaštvo itd.

Naš g. minister nima leva, zato tudi ne more priti v čitanke. Tudi se ni mogel pustiti fotografirati od časopisnega poročevalca, ker če bi se slika pribčila brez komentarja, bi lahko kompromitiral damo v negližeju.

Pa ne samo to! Dama v negližeju je brez dvoma poštna dama in nihče ne dvomi o tem. Toda dandanes imajo vse poštene dame po več prijateljev in pričan sem, da bi vsi ti na vrat na nos drli k g. ministru v vseh mogočih intervencijah. Da sem jaz njen prijatelj, bi takoj zaprosil pri njem za mesto državnega dobavitelja. Šel bi kot drugi k njemu s sliko iz časopisa, malo pokakšjal, malo pomežiknil — in mislim, da bi dobro opravil.

Zato ne gre, da bi se take slike objavljale v novinah, ker država tudi ne more ustreči vsem.

A mož ima neizpodbitno zaslugo in zato se mu dela krivicca, ker ne dobi primerne priznanja. Naš narod mora proti tej krivicci odločno protestirati, ker narod, ki ne ceni zasluge svojih mož, jih ni vreden.

Pa bodo nekateri rekli, saj ima dobro plačo, njegova zasluga ni tako velike, ker če bi se mu reševalna akcija tudi ponesrečila, bi dobila žena lepo pokojnino itd.

Vse to pa ne drži. Njegova dolžnost ni bila, da je pripeljal damo v negližeju iz gorečega poslopja. On bi jo lahko tudi mirno pustil, da bi se zadušila! Zato bi toplo priporočal njegovim kolegom, da se ga ob priliki spomnijo ter ga primerno nagrade za njegove zasluge.

Ne rečem, da mora to biti zlata kolajna za hrabrost. Mislim pa, da bi se lahko odtrgalo državnim uradnikom primeren znesek, s katerim bi se kupilo g. ministru leva, da bi lahko prišel v šolske čitalnice.

Matic.

LIPSKI POMLADNI VELESEJEM 1928

Splošni velesojem od 4. do 10. marca
Tekstilni, čevljarski in usnjarski velesojem od 4. do 7. marca
Tehnični in stavbni velesojem od 4. do 14. marca
Prvi mednarodni velesojem avtomobilov od 4. do 14. marca

je najugodnejši kupčijski trg in največji velesojem v Evropi.

Znižane vozne cene. Brezplačni vizumi.

Pojasnila daje:

Častno zastopstvo **STEGU,**

LJUBLJANA, Gledališka ulica št. 8.

GUMI NOGAVICE

za bolne noge in krčne žile, kolenska varovala vedno v zalogi pri trdki

G. BESEDNIK IN DRUG

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 5.

IVAN ZAKOTNIK mestni tesarski mojster

Telefon 2379. Ljubljana, Dunajska cesta 46. Telefon 2379.

PARNA ŽAGA. — TOVARNA FURNIRJA.

Prodaja: tu- in inozemski furnir po najnižji ceni.

Kupuje: orehov, črešnjev, jesenov, hršev in jelšev okrogli les po najvišji dnevni ceni. Hlodi morajo biti prvovrstni nad 45 cm debeli po 2, 4, 6 in 8 m dolgi.

Otvoritev trgovine.

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem združil s svojo mesarico na **Rimski cesti št. 21** tudi

trgovino mesnih izdelkov

katero sem otvoril ter se priporočam za nadaljno naklonjenost. **Točna postrežba. Sveže blago. Solidne cene.**

Josip Marčan, mesar in prekajevalec.
Ljubljana, Rimska cesta št. 21.

Najboljša SVINJSKA MAST

znamke I. P. — lastni izdelek trdke **POPOVIČ, LJUBLJANA**

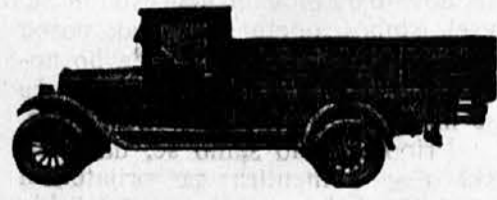
se razpošilja v ročkah po 20 in 50 kg ter sodih po 50, 100 in 200 kg. — Prekajeno svinjsko meso vedno na zalogi po izredno nizki ceni.

Točna postrežba! Cene najnižje!

Telefon pisarne 2127. Telefon stanovanja 2151.

Telefon 3005.

Prva jugosl.

kolarska industrija

izdeluje vse vrste

avto-karoserij

Se priporoča

Jožef Peterca

Koseze, Ljubljana 7

Telefon 3005.

Klavirji prvih svetovnih znamk!

ALFONZ BREZNIK

LJUBLJANA, Mestni trg št. 3
(v lastni hiši poleg magistrata).

Zaloga in izposojevalnica najboljših klavirjev, pianinov in harmonijev **Steinway, Bösendorfer, Förster, Mölzl, Hofman, Originali Stingl.** — Popravila in uglaševanje najcenejše. — **Najbogatejša izbira** vseh ostalih instrumentov.

Račun poš. hran. št. 10.771

Ustanovljeno leta 1861.

Telefon interurban št. 2933

L. M. Ecker sinova

Ljubljana, Slomškova ulica št. 4

Stavbno, galanterijsko in ornamentno kleparstvo. — Izvrševanje lesno cementnih streh. — Pokrivanje s strešno lepenko, naprave strelovodov.

Oblastveno koncesionirana vodovodna instalacija.

Zasnove sanitetnih in kopalnih naprav in oddelek za centralno kurjavo.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmoderneje urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. — Tiska šolske, mladinske, leposlovnice in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure v matih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole

Risanke, dnevnik in beležnice.

Amerikanska strojna olja
cilinderska olja
autoolja
bencin
surovine za svečarne
surovine za milarne i. t. d.

„OLEUM“
družba z o. z.
LJUBLJANA
TELEFON ŠTEV. 910.

Poravnajte naročnino!

RADIO

FRANC BAR

LJUBLJANA
MESTNI TRG 5

Zahtevajte novi ceniki!

TEODOR KORN preje HENRIK KORN

LJUBLJANA, Poljanska cesta št. 8.

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov. — Naprava strelovodov. — Kopalniške in klosetne naprave. — Izdelovanje posode iz pločevine ter litografija. — Ustanovljeno 1852.

RUDE IN KOVINE

DRUŽBA Z O. Z.

Brzojavni naslov: Rude Telefon interurban: 2727
Poštna hranilnica Ljubljana št. 14.167

EN GROS:

svinec, cink, cin aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina (izdelek Cinkarne d. d., Celje) barve, žveplenokisla glina, aluminijev hidrat, bakrena galica, cinkov prah, katran, stare kovine, kovinasti ostanki, rude vseh vrst